

CUM REFORMAREA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII POATE CONTRIBUI LA COMBATEREA MUNCII NEDECLARATE?



Ocuparea informală și salariile în plic rămân o realitate a mediului economic din Republica Moldova

Aproape fiecare a 4-a persoană din populația ocupată (22,9%) activează informal



Percepțiile în societate privind salariile în plic indică asupra a cca 30% din fondul de remunerare a muncii



Iar în rezultat, veniturile ratate la Bugetul Public depășesc 7% din PIB



Munca nedeclarată și subdeclarată reprezintă o deviere de la contractul social cu impact nociv asupra populației, firmelor și statului. Drept rezultat avem:

Ratarea unor venituri semnificative la buget



Lipsa de protecție și asigurare socială a angajaților



Dezvoltarea concurenței neloiale dintre întreprinderi



Motivațiile pentru acest fenomen sunt atât de partea angajaților, cât și de partea firmelor

Persistența numerarului în tranzacții

Percepția costurilor ridicate de conformitate

Costuri reduse de neconformitate



Dorința unui venit curent mai mare

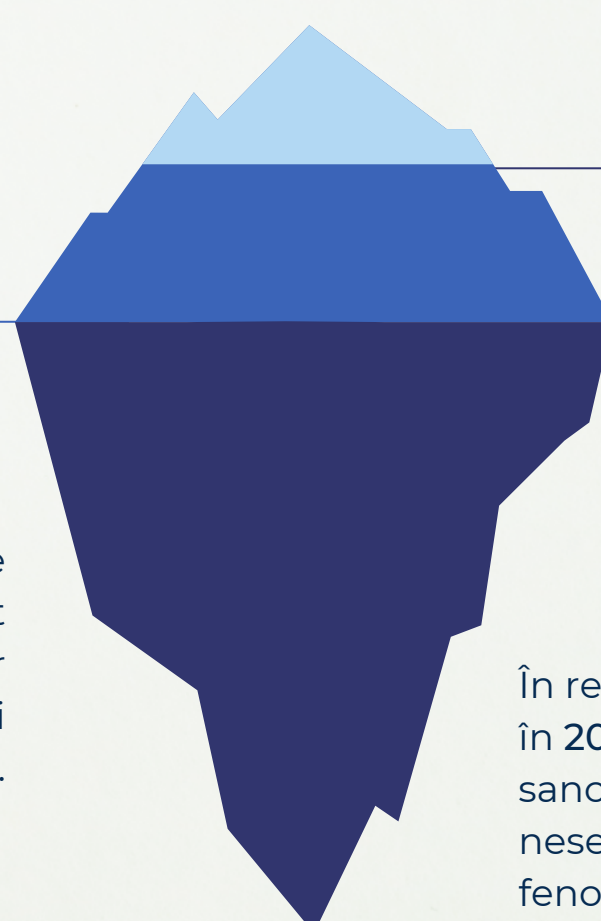
Neîncrederea cetățenilor în contractul social

Percepția privind calitatea serviciilor publice

Costurile reduse de neconformitate sunt asociate cu atribuțiile limitate ale Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM)

80 de cazuri depistate

ISM nu poate realiza controale inopinate și nu poate aplica direct sancțiuni în cazul contravențiilor privind munca nedeclarată și subdeclarată.



23 de sancțiuni

În rezultat, doar 80 de cazuri depistate în 2021, din care instanța a aplicat sancțiuni la 23 de cazuri - un număr nesemnificativ raportat la dimensiunile fenomenului în Republica Moldova.

Reforma Inspectoratului de Stat al Muncii prevede:

1

Posibilitatea inspectorilor să efectueze controale inopinate pentru a identifica munca la negru și să aplice sancțiuni

2

O mai bună analiză a riscurilor la planificarea controalelor
Frecvența inspecțiilor și resursele utilizate vor fi proporționale cu nivelul de risc, respectiv angajatorii onești care nu practică munca nedeclarată sau subdeclarată nu vor cădea sub incidența inspecțiilor

3

Reorganizarea ISM cu o guvernanță îmbunătățită, inclusiv cu noi politici interne de integritate și corupție
Toate cu obiectivul de a spori transparența internă și competențele Inspectoratului în prevenirea și sancționarea practicilor muncii ilegale



În rezultatul reformei, autoritățile își propun ca până în anul 2024 să reușească atingerea următoarelor obiective:

1. Creșterea productivității inspectorilor de muncă, de la 3 controale/lună, la 7 controale/lună per inspector
2. Creșterea ponderii controalelor în timpul de muncă al inspectorului de la 30%, la 60%
3. Dublarea ratei de depistare a muncii nedeclarate prin îmbunătățirea suportului metodologic acordat inspectorilor de muncă

4. Creșterea satisfacției cetățenilor și persoanelor juridice privind practica oferită de ISM datorită unei proceduri unificate de către o subdiviziune specializată
5. Creșterea încrederii societății în instituție, exprimată prin reducerea cu 10% în rândul gospodăriilor și cu 5% în rândul oamenilor de afaceri a percepției de coruptibilitate a inspectorilor